

V Bruseli 22. januára 2018
(OR. en)

5413/18

CFSP/PESC 45
COPS 14
CSDP/PSDC 24
POLMIL 8
CIVCOM 5
RELEX 39
IPCR 2

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	22. januára 2018
Komu:	Delegácie

Č. predch. dok.:	5266/18
------------------	---------

Predmet:	Závery Rady o integrovanom prístupe k vonkajším konfliktom a krízam – závery Rady (22. januára 2018)
----------	---

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o integrovanom prístupe k vonkajším konfliktom a krízam, ktoré Rada prijala na svojom 3 591. zasadnutí, ktoré sa konalo 22. januára 2018.

**ZÁVERY RADY O INTEGROVANOM PRÍSTUPE K VONKAJŠÍM KONFLIKTOM A
KRÍZAM**

Integrovaný prístup

1. V rámci Globálnej stratégie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku EÚ sa integrovaný prístup identifikuje ako rámec pre súdržnejšiu a ucelenejšiu angažovanosť EÚ v externých konfliktoch a krízach a podporuje sa bezpečnosť ľudí, čím sa zároveň zvyšuje bezpečnosť EÚ a jej občanov. Únia má k dispozícii širokú škálu politík a nástrojov na reakciu na tieto výzvy, a to aj vo svojom bezprostrednom susedstve i mimo neho – ktorá pokrýva oblasť diplomacie, bezpečnosti, obrany, financií, obchodu, rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci (viacrozmerný prístup). V rámci integrovaného prístupu sa rešpektujú a opätovne potvrdzujú jednotlivé mandáty, úlohy, ciele a právne rámce zúčastnených strán. Uplatňuje sa podľa potreby na miestnej vnútroštátnej, regionálnej i globálnej úrovni (viacúrovňový prístup) a vo všetkých fázach konfliktu – a to aj v prípade dlhotrvajúcich konfliktov a kríz – (viacfázový prístup) v rámci predchádzania konfliktom, reakcie na krízy, stabilizácie a dlhodobého budovania mieru, s cieľom prispievať k udržateľnému mieru. Ide o prístup, ktorý spája členské štáty, príslušné inštitúcie EÚ a iných medzinárodných a regionálnych partnerov, ako aj organizácie občianskej spoločnosti (viacstranný prístup).
2. Rada víta kroky, ktoré sa podnikli od prijatia globálnej stratégie v záujme vykonávania integrovaného prístupu a jeho uvedenia do praxe vrátane zriadenia stálej štruktúry v rámci ESVČ a úsilia Komisie a delegácií EÚ na účely presadzovania vykonávania integrovaného prístupu, a vyzýva na ďalší konkrétny a významný pokrok v tejto súvislosti.

3. Rada zdôrazňuje význam zodpovednosti na miestnej úrovni, inkluzívnosti, odolnosti a udržateľnosti podporovaných činností prostredníctvom spolupráce s vnútroštátnymi a miestnymi orgánmi, komunitami a občianskou spoločnosťou. EÚ sa bude ďalej usilovať o posilnenie účinného multilateralizmu, v ktorom ústrednú úlohu zohráva OSN, v súlade so svojím záväzkom v oblasti globálnej správy na základe medzinárodného práva a pri plnom dodržiavaní zásad Charty OSN. Ďalej posilní svoju spoluprácu s OSN a ďalšími relevantnými medzinárodnými a regionálnymi organizáciami vrátane medzinárodných finančných inštitúcií, ako aj mimovládnych organizácií. Rada zdôrazňuje kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú ženy v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti, ako aj mladí ľudia pri predchádzaní konfliktom a budovaní mieru v súlade so všetkými relevantnými a nadväzujúcim rezolúciami.
4. Rada zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa EÚ angažovala v nestabilných situáciách spôsobom zohľadňujúcim možný konflikt. Rada zdôrazňuje význam právneho štátu, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd, ako aj zodpovednosti za ochranu. Opätovne zdôrazňuje význam dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva a potvrdzuje úlohu EÚ pri zaujímaní dôrazného postoja k presadzovaniu dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva a ochrane civilného obyvateľstva vo všetkých konfliktných situáciách.
5. Existujú výrazné synergie medzi integrovaným prístupom a ďalšími procesmi nadväzujúcimi na globálnu stratégiu, najmä spoločným oznámením o odolnosti zo 7. júna 2017 a súvisiacimi závermi Rady z 13. novembra 2017, a úsilím v oblasti bezpečnosti a obrany. Pri rozširovaní integrovaného prístupu na vonkajšie konflikty a krízy zohráva dôležitú úlohu maximalizovanie potenciálu spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky v civilných i vojenských misiách a operáciách v rámci SBOP doplnkovým spôsobom a v koordinácii s inými príslušnými aktérmi EÚ prípadne vrátane agentúr SVV. Rada pripomína, že integrovaný prístup sa odzrkadľuje aj v novom Európskom konsenze o rozvoji využívajúcom rozvojovú spoluprácu v rámci celej škály politik a nástrojov na prevenciu, riadenie a riešenie konfliktov a kríz, odvrátenie humanitárnych potrieb a budovanie trvalého mieru a dobrej správy vecí verejných, a to v rámci stanovených mandátov.

6. Rada víta pokračujúce úsilie o sfunkčnenie prepojenia medzi humanitárnou oblasťou a rozvojom a medzi oblasťou bezpečnosti a rozvojom v teréne. V tejto súvislosti opätovne poukazuje na prepojenie medzi udržateľným rozvojom, humanitárnou činnosťou, predchádzaním konfliktom a budovaním mieru. Rada v roku 2018 so záujmom očakáva predloženie správy o pilotných krajinách, v ktorých sa pracuje na prepojení medzi humanitárnou oblasťou a rozvojom. Integrovaným prístupom sa prispieva aj k plneniu cieľov programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030, a najmä cieľa 16, ktorým je vybudovanie mierových, spravodlivých a inkluzívnych spoločností. Okrem toho sa v globálnej stratégii ako kľúčové faktory, ktoré prispievajú ku konfliktom a krízam, zdôrazňujú porušovanie ľudských práv, zmena klímy a zhoršovanie životného prostredia.
7. Rada pripomína, že humanitárna pomoc EÚ sa riadi zásadami, ako sú ľudskosť, neutralita, nestrannosť a nezávislosť. Poskytuje sa výlučne na základe potrieb postihnutého obyvateľstva v súlade s Európskym konsenzom o humanitárnej pomoci a nezávisle od akýchkoľvek politických, strategických, vojenských, hospodárskych alebo iných cieľov. Hoci humanitárna pomoc predstavuje jednu z kľúčových súčastí celkovej reakcie EÚ na krízy, ako taká nie je nástrojom krízového riadenia, a preto by sa nemala používať na dosahovanie iných ako humanitárnych cieľov. Humanitárna pomoc EÚ má preto v rámci integrovaného prístupu špecifické postavenie.
8. Rada zdôrazňuje, že integrovaný prístup je založený na rozsahu a ambíciách komplexného prístupu k vonkajším konfliktom a krízam a rozširuje ich. Prehlbuje sa ním politický rámec stanovený komplexným prístupom vrátane spoločného oznámenia z 11. decembra 2013 a následných záverov Rady z 12. mája 2014. Integrovaný prístup sa týka potreby integrovaného úsilia vo všetkých fázach reakcie EÚ, počnúc plánovaním až po vykonávanie a vyvodenie ponaučení, a po dokončení akčného plánu pre komplexný prístup na roky 2016 – 2017 sa ním nahradil komplexný prístup. Rada so záujmom očakáva predloženie záverečnej správy o akčnom pláne pre komplexný prístup na roky 2016 – 2017 vrátane hodnotenia a získaných poznatkov.

Témy

Prierezové

9. Rada vyzýva vysokú predstaviteľku a Komisiu, aby zabezpečili, že sa v prípade krajín, ktorým hrozí konflikt alebo nestabilita, alebo ktoré im čelia a v ktorých sa EÚ výrazne angažuje, budú systematicky vykonávať spoločné analýzy konfliktu. Tieto analýzy by mali zahŕňať všetkých relevantných aktérov vrátane náboženskej a kultúrnej oblasti s cieľom zabezpečiť širokú zodpovednosť a stanú sa podkladom pre vypracovanie jediného posúdenia krajín, ktoré sa navrhuje v záveroch Rady o odolnosti. Spoločné analýzy konfliktov budú východiskom pre ďalšie procesy strategickej angažovanosti EÚ, ako je napríklad tvorba regionálnych a národných programov a spoločná tvorba programov.
10. Rada vyzdvihuje jedinečný potenciál EÚ pri globálnej sprostredkovateľskej činnosti, pri ktorej sa využívajú aj sprostredkovateľské siete a iniciatívy členských štátov, a to aj na miestnej úrovni. Zdôrazňuje, že je potrebné ďalej rozvíjať sprostredkovateľské kapacity ESVČ s cieľom pomáhať pri predchádzaní miestnym a vnútroštátnym konfliktom a pri ich riešení a ďalej pracovať na schopnosti rýchlo nasadzovať do delegácií EÚ odborníkov na sprostredkovanie a v rámci podpory iných medzinárodných a regionálnych organizácií v relevantných prípadoch, pričom je potrebné klásť dostatočný dôraz na ich využívanie pri včasných opatreniach. Zároveň nabáda EÚ, aby podporovala miestnych aktérov usilujúcich sa o mier vrátane vnútorných sprostredkovateľov a pokračovala v prehľbovaní spolupráce v oblasti sprostredkovania s OSN a ďalšími medzinárodnými a regionálnymi organizáciami.
11. Rada pripomína svoje závery zo 14. novembra 2016 a zdôrazňuje, že je potrebné pokračovať vo vykonávaní spoločného oznámenia o celoeurópskom strategickom rámci pre podporu reformy sektora bezpečnosti.

12. Rada žiada vysokú predstaviteľku a Komisiu, aby zvýšili politický význam predchádzania vonkajším konfliktom a krízam, a to prípadne aj prostredníctvom cielených rokovaní ministrov založených na konkrétnych príkladoch s cieľom vytvoriť kultúru včasných opatrení na účinné riešenie rizika vznikajúcich, eskalujúcich násilných konfliktov. Víta skutočnosť, že OSN považuje predchádzanie konfliktom za prioritu. Rada zdôrazňuje, že v súvislosti s predchádzaním konfliktom a krízam je dôležité riešiť predchádzanie krutému zaobchádzaniu. So záujmom očakáva výsledky prebiehajúceho hodnotenia týkajúceho sa zapojenia EÚ do predchádzania konfliktom a budovania mieru v období 2013 – 2017 ako základ pre ďalšie posilnenie úlohy EÚ v týchto oblastiach.
13. Rada víta zmeny v systéme včasného varovania EÚ v záujme zvýšenia jeho inkluzívnosti aj prostredníctvom štruktúrovanejšieho zapojenia členských štátov, a to aj v rámci Politického a bezpečnostného výboru, a so záujmom očakáva zavedenie procesu analytického mapovania situácie, ktorého cieľom je identifikovať vonkajšie tlaky a ich dôsledky v krátkodobom horizonte na účely prispievania k posilnenej a včasnej politickej reakcie EÚ. EÚ bude vykonávať a monitorovať opatrenia včasnej reakcie identifikované v rámci procesu včasného varovania a bude o nich rokovať v príslušných orgánoch Rady.
14. Rada pripomína, že je dôležité vo vhodných prípadoch začleniť prístup zameraný na odolnosť do tvorby programov EÚ s cieľom prispieť k predchádzaniu konfliktom a krízam a riešiť základné príčiny vonkajších konfliktov a kríz. Zdôrazňuje význam pružného a rýchleho financovania predchádzania konfliktom a krízam a budovania mieru, ako aj reakcie na krízy. V tejto súvislosti pripomína kľúčovú úlohu nástroja prispievajúceho ku stabilite a mieru.

Rada pripomína, že je potrebné v plnej miere zohľadniť všetky požiadavky na ďalšiu podporu partnerských krajín, aby tieto krajiny dokázali samé predchádzať krízam a riadiť ich, a to aj v kontexte misií a operácií SBOP, a vyzýva Komisiu a ESVČ, aby urýchlene identifikovali a vypracovali nové projekty. Opätovne poukazuje na flexibilný zemepisný rozsah pôsobnosti budovania kapacít na podporu bezpečnosti a rozvoja (CBSD) a ďalej pripomína svoj návrh, aby sa pracovalo na špecializovanom nástroji na budovanie kapacít, pričom je potrebné zohľadniť potrebné prípravné práce.

Reakcia EÚ na konflikty a krízy

15. Rada oceňuje zriadenie mechanizmu ESVČ pre reakciu na krízy, ktorého cieľom je zjednodušenie reakcie na vonkajšie krízy a núdzové situácie a ktorý zahŕňa ESVČ, útvary a delegácie Komisie. Vyzýva ESVČ, aby ďalej skúmala posilnené synergie medzi týmto novým mechanizmom a systémami reakcie na núdzové situácie v rámci jednotlivých inštitúcií EÚ, konkrétne Koordináčnym centrom Komisie pre reakcie na núdzové situácie a integrovanými dojednaniami EÚ o politickej reakcii na krízu (IPCR) v rámci Rady. Oceňuje, že členské štáty posilnili koordináciu konzulárnej reakcie na krízové situácie v tretích krajinách a víta vykonávanie „Spoločného konzulárneho rámca EÚ na pripravenosť na krízy“.
16. Rada pripomína, že civilné i vojenské misie a operácie v rámci SBOP sú účinnejšie a majú väčší vplyv, ak sú koordinované, EÚ sa v nich viac angažuje a obsahujú rozvojový, stabilizačný, humanitárny a politický rozmer. Víta skutočnosť, že strategické plánovanie misií a operácií sa v skorej fáze koordinuje s príslušnými aktérmi s cieľom uľahčiť zosúladenie s inými druhmi angažovanosti EÚ a prechod na ne, pričom sa zabezpečí kontinuita opatrení a vplyvu EÚ v ohrozenej krajine alebo regióne. Súdržnejším prístupom sa zvyšuje účinnosť úsilia EÚ, a tým sa vytvárajú podmienky pre dlhodobý udržateľný mier a rozvoj. Okrem toho zdôrazňuje, že v náležitých prípadoch má význam účinná humanitárna civilno-vojenská koordinácia s cieľom uľahčiť dialóg a posilniť interakciu medzi civilnými a vojenskými aktérmi.

17. Rada v tejto súvislosti tiež so záujmom očakáva posilnenie civilnej SBOP v súlade so svojimi závermi o bezpečnosti a obrane z 13. novembra 2017. Mala by sa vymedziť pridaná hodnota SBOP v rámci integrovaného prístupu EÚ k vonkajším konfliktom a krízam, ako aj v rámci celého cyklu konfliktu a v roku 2018 by sa v rámci paktu SBOP mali splniť požiadavky týkajúce sa civilných spôsobilostí.

Stabilizácia

18. Rada berie na vedomie prvé kroky, ktoré sa podnikli s cieľom vykonávať stabilizačné opatrenia, vrátane využívania článku 28 Zmluvy o Európskej únii, ako napríklad stabilizačné opatrenie v strednej časti Mali. Keďže EÚ a jej členské štáty môžu mobilizovať široký súbor príslušných prostriedkov, nástrojov a mechanizmov, ktoré sa môžu použiť na integrované stabilizačné opatrenia, je na veliteľstvách i v teréne potrebné súdržné a koordinované plánovanie v rámci celého plánovania stabilizácie. Rada so záujmom očakáva ďalší vývoj koncepcie EÚ týkajúcej sa stabilizácie, a to aj jej jasné vymedzenie, ako súčasť integrovaného prístupu EÚ k vonkajším konfliktom a krízam.
19. Rada pripomína svoje závery o podpore spravodlivosti v prechodnom období zo strany EÚ ako súčasť integrovaného prístupu a zdôrazňuje, že je potrebné zintenzívniť úsilie EÚ pri podpore a presadzovaní procesov spravodlivosti v prechodnom období a spolupráci s partnermi na medzinárodnej úrovni i na úrovni jednotlivých krajín.

Potvrďuje význam boja proti beztretnosti trestných činov krutého zaobchádzania a dôslednej politiky EÚ na podporu Medzinárodného trestného súdu.

20. Členské štáty a inštitúcie EÚ budú ďalej úzko spolupracovať v Bruseli a v teréne, na ďalšom koncepčnom rozvoji a vykonávaní integrovaného prístupu. Zapojenie členských štátov bude štruktúrované prostredníctvom pravidelných kontaktov na úrovni expertov v príslušných orgánoch Rady, ako aj v rámci Politického a bezpečnostného výboru. Rada so záujmom očakáva predloženie správy o vykonávaní integrovaného prístupu k vonkajším konfliktom a krízam ako súčasť výročnej správy o vykonávaní globálnej stratégie.
-